

Creus en els fantasmes?

Rosa-Maria
Colom

Col·lecció L'Elefant, número 13

Dibuixos
de **Mabel Piérola**

M'havien dit mil vegades que no sempre havia estat fill únic. Que per unes hores, més de quaranta, vaig tenir un germà.

Un germà que nasqué set minuts després que jo i que era ben igual en tot: el nas, la boca, els ulls, el color de la pell, les mans. Va passar que com que jo era gran i fort, i ell, dèbil i remenut, li mancà força per xuclar la vida.

El batejaren i li posaren un nom, així mateix. Es deia Jaume. No es feren fotografies perquè, tractant-se d'un bateig sense festa ni confits, no tingueren en compte que potser, de gran, jo el voldria conèixer per saber si era veritat que se m'assemblava tant.

En Jaume tenia una estrella petita al cementiri, al costat del seu nom i cognoms, i també una creu. Entre l'estrella i la creu tan sols havien transcorregut dos dies. Resultava estrany que el trobés tant a faltar, si ni tan sols el recordava. A vegades hauria jurat que em seguia, com un escorta. Si jo xiulava sentia xiular darrere meu i si em deturava ell també es deturava; però quan em girava no hi havia ningú.

Passaren anys, més de deu. Un dia em vaig posar força malalt i em portaren a casa de l'àvia que vivia en un poble que deien que era molt sa i que només de respirar aquell aire ja em curaria. M'instal·laren en un llit ample, de tres matalassos, que tenia al davant un armari mirall que ocupava tot el mur. Podia fer el que em vingués de gust amb una sola condició: no baixar del llit més que per una necessitat irreprimible, com ara fer el riu.

Un matí, que ja havia esgotat les escasses maneres que tenia de divertir-me, aparegué al fons del mirall un noi que abans no havia vist. Era ben igual que jo en tot —la boca, els ulls, les celles, les galtes, els cabells— i m'observava amb curiositat com jo l'observava a ell. De seguida el vaig conèixer: era en Jaume, el meu germà bessó.

Li vaig somriure.

Ell també em somrigué.

–Sóc l'Emiili! –vaig xisclar mentre em picava el pit com un indi per fer-li entendre que l'Emili era jo. Ell també es picà el pit com un indi. «Sóc en Jaaaaume!», va gesticular des del fons del mirall.

Aviat descobrírem que ens agradava el mateix: jugar a guerres, fer puzles, llançar la pilota, estar-nos de bocaterrosa, caçar mosques. Tal com havia sentit contar que passa amb els bessons, hi havia una mena de radar que anava del seu cervell al meu, i ens impulsava a realitzar les mateixes accions de manera simultània. Així que m'inclinava per encendre el llum, en Jaume feia el mateix. Si provava d'apagar-lo, ell també l'apagava. Portàvem un pijama de ratlles comprat als mateixos grans magatzems i li venien les ganes d'anar al lavabo just quan a mi me n'agafaven. A vegades em temptava la idea d'apropar-m'hi i tocar-lo per comprovar si també tenia febre; però no gosava desobeir les ordres del metge.

També em temptava la idea d'escampar la notícia: «Àvia! Carmeta! En Jaume no és aquell nadó de la creu i l'estrella del cementiri! Ara és gran i habita dins de l'armari!».

Aquella veu interior que a vegades bufa l'orella, m'aconsellava callar. L'àvia pensaria que veia

visions i alarmaria els pares, que també pensarien que veia visions, i alarmarien el metge, que em doblaria la dosi de medicines i repòs. M'obligarien a canviar de cambra, lluny de l'armari mirall, i amb el trasllat ens perdríem la pista, el meu germà i jo, dins d'aquella casa gairebé desconeguda. En Jaume devia pensar el mateix perquè tan bon punt sentia pujar algú, es quedava quiet, com si fos de fusta, i tot seguit desapareixia.

Malgrat ser tan idèntics, una cosa ens feia diferents: en Jaume era mut. Mut d'haver nascut mut? Mut de no sentir mai altres veus sempre tancat dins de l'armari? Ho ignorava i ell, precisament per ser mut, era incapaç d'aclarir-m'ho.

–Per què no parles, Jaume? –li preguntava quasi cada dia.

Tip de no rebre resposta, em vaig empescar un mètode per ensenyar-lo a parlar. Dibuixava un objecte qualsevol a la meua pissarra, com ara una casa, una pilota, un cotxe, un vaixell. Al costat escrivia el nom d'aquest objecte, que separava amb guionets per facilitar-li l'aprenentatge.

–PI-LO-TA.

–CA-SA.

–COT-XE –li repetia com si parlés a una criatura.

En Jaume em mostrava una pissarra semblant a la meva, amb el mateix dibuix que jo li havia fet i les síl·labes que el definien. Tanmateix, a l'hora d'amollar la veu, obria la boca, tal com feia jo, i res més. No li sortia cap so.

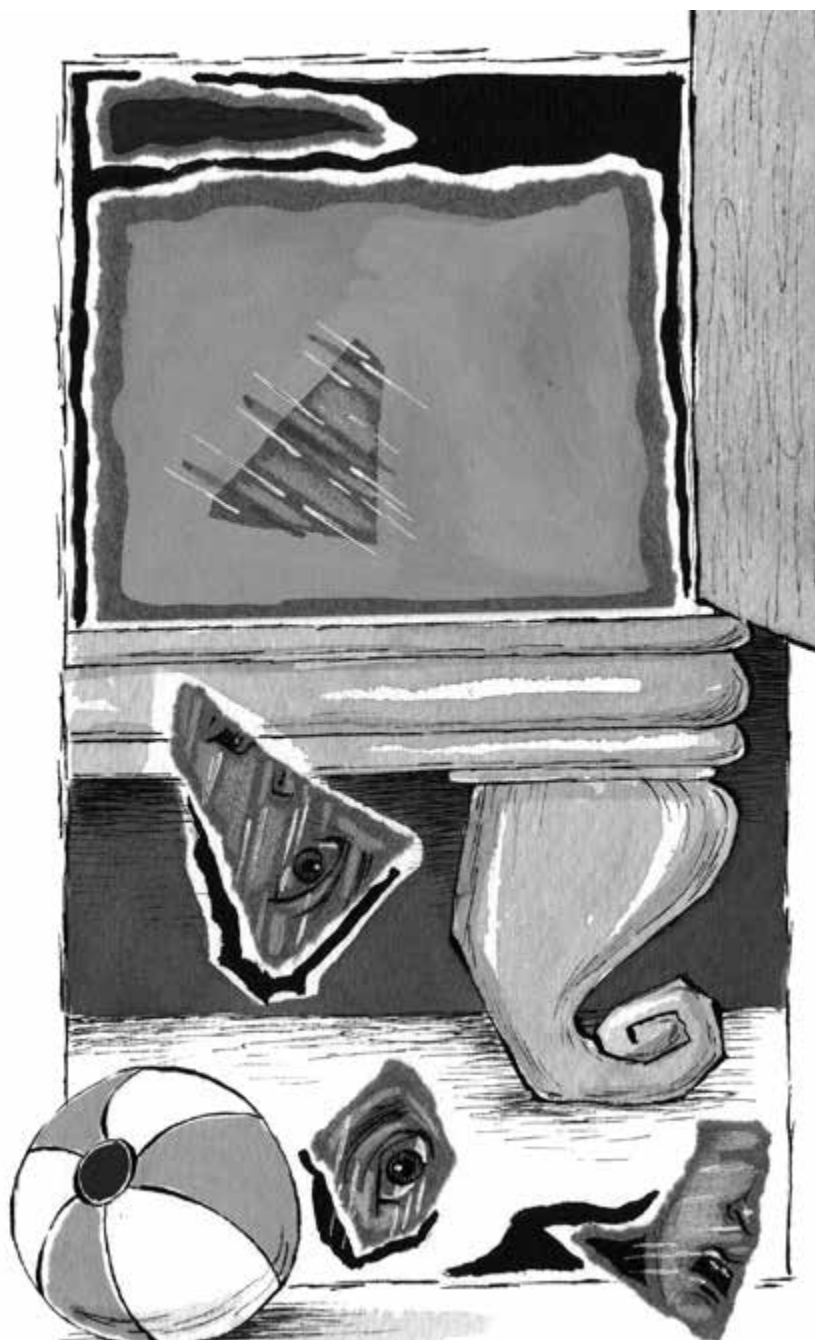
Vaig comprendre que una mena de vergonya, una timidesa exagerada li comprimia les cordes vocals. O potser no en tenia, de cordes vocals, i si no en tenia mai de mai li sentiria la veu. Ja m'havia fet la idea que tindria un germà mut la resta de la meva vida, quan va passar allò que va passar.

Jugàvem amb les pilotes, aquell capvespre. Jo li llançava la meva i ell em llançava la seva. Xuts cada vegada més forts. De sobte, se sentí un PLOF! seguit d'una dringadissa de mil dimonis. El gran mirall de l'armari caigué fulminat convertit en una pluja de bocins punxeguts. Ràpidament ens blindàrem, sota els llençols i les flassades, esperant que passés el perill immediat.

Quan hagué caigut el darrer tros de mirall i vaig gosar treure el nas, el meu germà havia desaparegut.

El vaig cridar alarmadíssim: «JAUME!», però ell no respongué ni va fer cap renou ni senyal que demostrés que em sentia.

Aleshores em vaig fer una terrorífica pregunta: «S'està dessagnant dins l'armari i no pot demanar

auxili perquè és mut o té por que el culpïn i per això s'amaga?».

De sobte, vaig sentir un xiulet. Després un altre i encara un altre. I acabat el tercer xiulet, algú pronuncià el meu nom primer amb veu d'ocell i després més fort:

–e mi li!

–e mi li!

–E MI LI!

–EM SENTS?

Era la veu d'en Jaume, que havia après d'utilitzar! Parlava separant les síl·labes, tal com jo li havia pautat. Sense donar-me temps de dir-li: «Que bé, Jaume! Ja no ets mut!», continuà insistent: «VINE! SÓC A-QUÍ!! VI-NE! SÓC A-QUÍ!!

Vaig pegar un bot del llit, vaig córrer cap a l'armari, vaig obrir la porta que, desproveïda del mirall, semblava vella i gastada, i m'hi vaig ficar dintre. Per algun motiu que desconec era com si fos capaç de volar i travessar les portes tancades. Però vet aquí que l'armari era buit. No contenia absolutament res. Ni roba, ni capsos amuntegades, ni prestatges ni calaixos, ni bosses, ni maletes.

Tampoc no hi havia en Jaume.

Al fons de l'armari buit, un fil de llum s'escapolia per sota d'una altra porta molt més estreta

que la primera que també tenia un mirall, més petit que el que s'havia trencat. Em vaig ajupir, i allà el vaig veure, també ajupit, i em va semblar diminut com un homuncle, com si per comptes de deu anys només en tingués cinc. M'allargà una mà i jo vaig fer una passa i va ser com quan un avió travessa un mar de núvols i passa del sol a la pluja o de la pluja al sol.

En Jaume tenia la mà glaçada i tremolava de fred. El vaig abraçar i ell em va abraçar a mi i jo li vaig passar l'escalfor i ell em va passar el fred, que per això érem bessons i ho havíem de compartir tot.

Uns minuts després, els crits de na Carmeta ens posaren a l'aguait.

–Nen? Què ha sigut aquest estrèpit? Emiiiili! Quina de grossa n'has fet? Ja m'ho pensava que un dia o altre ens donaries un disgust! Veuràs l'àvia quan ho sàpiga!

Em cercava per sota el llit, per dins del bany, rere les cortines, dins el guarda-roba. Nosaltres gairebé no respiràvem de por que obrís la porta petita del fons i ens descobrís. Però no la va obrir.

Com si no la veiés. Com si ignorés que al fons del fons de l'amari hi havia una porta secreta i un altre mirall.

—Ja et pots amagar, ja! —continuà, mentre recollia els trossos de vidre i els posava dins d'una galleda—. Els set anys de mala sort i desgràcies no te'ls treu ningú!

En Jaume i jo ens miràrem espantats per tan terribles vaticinis. Set anys de mala sort i desgràcies, quina passada!

L'armari era un lloc segur on no ens arribarien les ires de l'àvia. Un espai genial, acollidor i sorprenent on deixar transcórrer aquests set anys de malastrugança.

I, passés el que passés, ens teníem l'un a l'altre.
Pareix un conte però no ho és.